

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประเด็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

1. ตำแหน่งที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

1.1 ยื่นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีดังนี้ (มาตรา 102, 103)

(1) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(2) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(3) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(4) ข้าราชการตุลาการตั้งแต่อธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป

(5) ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตั้งแต่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป

(6) ข้าราชการอัยการตั้งแต่อธิบดีอัยการขึ้นไป

(7) ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง สำหรับข้าราชการพลเรือน ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรมและหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ผู้ว่าราชการจังหวัด กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ปลัดกรุงเทพมหานคร สำหรับรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ (ข้อ 4 (7) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดตำแหน่งของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชี)

(8) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ข้อ 4 ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น)

(9) นายกเมืองพัทยา รองนายกเมืองพัทยา ประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษาและเลขานุการนายกเมืองพัทยา (ข้อ 4 ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น)

(10) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น รวมถึงที่ปรึกษาและเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น (ข้อ 4 ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น)

(11) เจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด สำหรับกระทรวงมหาดไทย ได้แก่ รองปลัดกระทรวง รองอธิบดีทุกกรม เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา โยธาธิการฯ จังหวัด และท้องถิ่นจังหวัด (มาตรา 103 และข้อ 4 (16) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องกำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐ)

1.2 ยื่นต่อหัวหน้าหน่วยงาน (มาตรา 130) เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีออกพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประเด็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

2. กำหนดการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (มาตรา 105 และ ข้อ 11 ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชี)

2.1 ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา 105 วรรค 3(1)) ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

2.2 ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง /ทุก 3 ปีที่อยู่ในตำแหน่ง /และพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา 105 วรรค 3(2)) ได้แก่ ข้าราชการตุลาการตั้งแต่อธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตั้งแต่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป ข้าราชการอัยการตั้งแต่อธิบดีอัยการขึ้นไป ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

2.3 ระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังนี้

- (1) กรณีเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายใน 60 วัน นับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง
- (2) กรณีพ้นจากตำแหน่ง/พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายใน 60 วัน นับจากวันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่ง/พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (3) กรณีทุก 3 ปีตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในยื่นภายใน 60 วัน นับแต่วันถัดจากวันดำรงตำแหน่งครบทุก 3 ปี

(ข้อ 11 (1) (2) และ (3) ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชี)

2.4 การขอขยายระยะเวลายื่น

การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอาจใช้สิทธิยื่นคำขอขยายระยะเวลายื่นบัญชีก่อนครบกำหนด และขอขยายได้ไม่เกิน 30 วัน (มาตรา 109 วรรคแรก)

3. หลักเกณฑ์และวิธีการการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (มาตรา 105 และ ข้อ 11 ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชี ของเจ้าพนักงานฯ)

3.1 ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต้องแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังต่อไปนี้

- (1) ทรัพย์สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
- (2) ทรัพย์สินที่มีอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และต้องมีหนังสือรับรองจากผู้ครอบครองแทน
- (3) ทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประเด็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

3.2 ให้ยื่นพร้อมหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งหลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมาในกรณียื่นเป็นเอกสารผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าพร้อมทั้ง จัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย (ข้อ 11 ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีฯ ของเจ้าพนักงานฯ)

3.3 การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ให้ใช้แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินฯ โดยผู้ยื่นสามารถยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (ข้อ 5 ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีฯ ของเจ้าพนักงานฯ)

- (1) จัดส่งด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดส่งแทน โดยให้จัดส่งต่อสำนักงาน ป.ป.ช.
- (2) จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (3) ยื่นบัญชีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

4. หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส (มาตรา 102 วรรคสอง มาตรา 126 วรรคสาม และประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องหลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยา)

4.1 บุคคลซึ่งอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยากับเจ้าพนักงานของรัฐโดยมิได้จดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐ และมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) ได้มีการทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดกับเจ้าพนักงาน โดยบุคคลภายในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบการอยู่กินเป็นสามีภริยาตามประเพณี
- (2) มีพฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะเป็นสามีหรือภริยา

4.2 บุคคลซึ่งจดทะเบียนสมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐและต่อมาได้จดทะเบียนหย่าจากกันตามกฎหมาย แต่ยังคงแสดงให้เห็นปรากฏหรือมีพฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากัน

5. การเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (มาตรา 106)

เปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ให้ทราบเป็นการทั่วไปโดยไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชี ณ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด และเปิดเผยเป็นเวลา 180 วัน ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช.

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประเด็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

6. บทลงโทษกรณีฝ่าฝืน (มาตรา 114)

หากจงใจไม่ยื่นบัญชี หรือจงใจยื่นบัญชีด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควร
แจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งข้อกล่าวหา ก่อนเสนอเรื่องไปยังศาลที่มีเขตอำนาจ ได้แก่ ศาลฎีกา
แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ
แล้วแต่กรณี ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนหรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท

